

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

**Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék**

Bodolay Zsolt

**Honos fafajok növekedésének vizsgálata évgyűrűk alapján a
Fácános erdőben, Gödöllőn**

**Gödöllő
2023**

Tartalmi kivonat

Szakedolgozatomban a gödöllői Fácános erdő (MATE Parkerdő) területén található őshonos, az állományuk kormeghatározása szempontjából kiemelt faegyedek évgyűrűit vettem vizsgálat alá. A három fajról, kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*), csertölgy (*Quercus cerris*), mezei juhar (*Acer campestre*) melynek kilenc egyedét vizsgáltam, a felhasznált irodalom alapján részletes leírást készítettem.

Célom egy pontos kép alkotása volt ezeknek a fafajoknak – kiválasztott példányoknak – a növekedéséről az erdőben, azonos éghajlati, domborzati, talajtani és vízrajzi körülmények között.

Az évgyűrűmintákat Pressler-féle növedékfúróval, Saláta Dénes segítségével és iránymutatásával vételeztem 2022. július 6-án. Feladataim közé tartozott a kiválasztott kilenc faegyed magasságának és mellmagassági törzskerületének megmérése, környezetének vizsgálata, a fúrás helyének megjelölése, ellenőrzése és felvétele adatlapokra, dokumentálása, fényképek készítése a fákról és környezetükről. Ezt követően a mintatartó lécekben felcsiszolt minták egy EPSON GT 15000 térképszkenner segítségével beolvasásra és QGIS szoftver segítségével digitalizálásra kerültek. Munkám során ezeket az adatsorokat MS Office programcsomaggal feldolgoztam. Az adatokból származó információk alapján meg tudtam becsülni a fák korát, ültetési – sarjadási, kelési – idejét. A vizsgált fajok átlagos életkora, a kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*) esetében 131 év, a csertölgy (*Quercus cerris*) esetében 115,5 év, a mezei juhar (*Acer campestre*) esetében pedig 116 év volt. Az adatok elemzése során nyomon követhetővé vált, hogy az egyes években mennyivel nőttek az egyedek, mekkora volt a különböző fajok növekedési erélye. A grafikonokon jól megfigyelhető, hogy milyen mértékű eltérések mutatkoznak a legkisebb és a legnagyobb növekedést mutató értékek között, melyeket évre lebontva határoztam meg.

Az összehasonlító elemzéshez készített grafikonon a három különböző faj egymáshoz viszonyított növekedési átlagai kerültek megjelenítésre. Az összehasonlításból látható, hogy a kutatásom során vizsgált egyedek évgyűrűinek lefutási görbéi hasonlítanak egymáshoz. Ebből megállapítható, hogy egy földrajzi léptéket tekintve viszonylag kis területű, jól lehatárolható termőhelyen élnek, éghajlati, domborzati, talajtani és vízrajzi körülményeik megegyeznek, azonban a három fa faj minden egyede másképp válaszol a különböző környezeti tényezőkre, mely igazolja a szakirodalmak ezzel kapcsolatos állításait.

Kiemelném, hogy a vizsgált időszakot érdemes lehet további kutatások tárgyává tenni, azoknak eredményeit pedig összehasonlítani a meglévő időjárási adatokkal, valamint a történelem során bekövetkezett, jól dokumentált, kiemelkedő eseményekkel, környezeti változásokkal.